

Vokietijos kabinetas puolė

Riaušės Vokietijoje

Virš 34,000 komunistų pasmerkta

Vokietijos ministerija rezignavo

Wirth kabinetas puolė socialistams atsiskius eiti koalicijon su kapitalistais.

BERLINAS, lapkr. 15. — Kancleris Wirth ir visos jo kabineto puolė ir jo rezignacija tapo priimta, bet ministrai ir toliau eis savo pareigas iki bus sudaryta nauja ministerija.

Tiesioginė Wirtho kabineto rezignacijos priežastis yra socialistų atsiskius eiti naujon koalicijon, kurion įeity ir Vokietijos stambiųjų fabrikantų "liaudies" partija, kurią vadovauja turtingiausias Vokietijos fabrikantas ir bankieris Hugo Stinnes.

Netiesioginė kabineto rezignacijos priežastis — visiškas Vokietijos ekonominis ir finansinis surimas ir valdžios neįstengimas susitaikinti su talkininkais del kontribucijos, ypač neišgavimas iš talkininkų kontribucijos mokėjimo palengvinimų.

Kas sudarys naująjį kabinetą ir koks jis bus dar nežinia. Vieni siūlo sudaryti jį vien iš buržuazinių partijų, o kiti nori, kad kabinetas būtų neparitvytis, susidedantis iš taip vadinamų "ekspertų." Bet naująjį kabinetą sudaryti bus labai sunku, nežinurint kas nebandytų tai padaryti. Socialistai reichstage yra stiprūs ir su jais turi skaitytis kiekviena partija, nes jiems pasipriešinus gali griuti kiekviena ministerija. Nesitikima, kad ir Wirth sugrįžtų prie dabartinės koalicijos. Net ir jo šalininkai pripažįsta, kad jis jau atgyveno savo dienas ir nebėra daugiau naudingas. Jis paskutiniu laiku nebesugebėjęs nieko naujo įnešti ir pradėjęs netekti įtakos net pačiame kabinete. Wirtho puolimas prasidėjęs po užsienio reikalų ministro Rathenau užmušimo. Todel iš to spėjama, kad įvys veikiantioji įjega ir įkvėpėjas buvo ne Wirth, bet Rathenau.

Pajutęs savo pozicijos silpnumą Wirth pradėjo gretintis prie Stinnes ir kalbinti jo partiją įeiti koalicijon, bet tuo jis neteko paramos pas socialistus ir turėjo trauktis. Jis padavė kabineto rezignaciją vakar, kada socialistai atstovai reichstage didele didžiūma balsų nutarė nesidėti jokion koalicijon, kurion įeis ir fabrikantai.

Valdžios pranasas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir apilinkei pranašauja šiaip:

Šiandien — giedra; nedidelė permaina temperatūroje. Saulė teka 6:40 val. leidžiasi 4:28 val.; mėnuo teka 3:38 val. nakties.

Numalšino maisto riaušes

BERLINAS, lapkr. 15. — Maisto riaušės, kurios kilo Dusseldorfe, šandien numalšino Anglijos kareiviai. 4 žmonės liko užmušti ir 20 sužeisti.

Rezignavus Wirth kabinetu keliuose Vokietijos vietose kilo riaušės. Cologne policija užpuolė komunistų demonstraciją ir 4 žmones užmušė, o 11 sužeidė. Tapo užgriebti lapeliai, raginantys darbininkus paskelbti generalinį streiką.

Suvirš 34 tukstančiai komunistų pasmerkta

BERLINAS, lapkr. 14. — (Forverts). Maskvos komunistų laikraščio pranešimu, nuo 1918 m. sausio mėnesio iki 1922 m. gegužės mėnesio sovietų valdžios teismai pasmerkė už visokius nusizenkimus 34270 komunistų partijos narių. To skaičiaus 58 nuosimčiai pasmerkta už kysių veržimą; 15 nuosimčių už vagystę ir plėšimus; 9 nuosimčiai už šnipavimą, o visi likusieji už menkesnius nusidėjimus.

Anglija priešinasi panaikinimui Turkijos kapituliacijų

LONDONAS, lapkr. 15. — Anglijos užsienio reikalų ministerija telegrafavusi Francijai ir Italijai valdžioms, kad Anglijos valdžia neprielankia žiuri ir svarbiausius Turkijos reikalavimus, kurie bus svarstomi artimųjų rytų taikos konferencijoje. Anglija laikosi pirmiau padarytos su talkininkais sutarties. Ji todel priešinasi Turkijos reikalavimams perbaisito vakarinėje Trakijoje, permainingo Sirijos rubėžius naudai Turkijos ir panaikinimo Turkijos kapituliacijos.

Turkai užtikrina talkininkus.

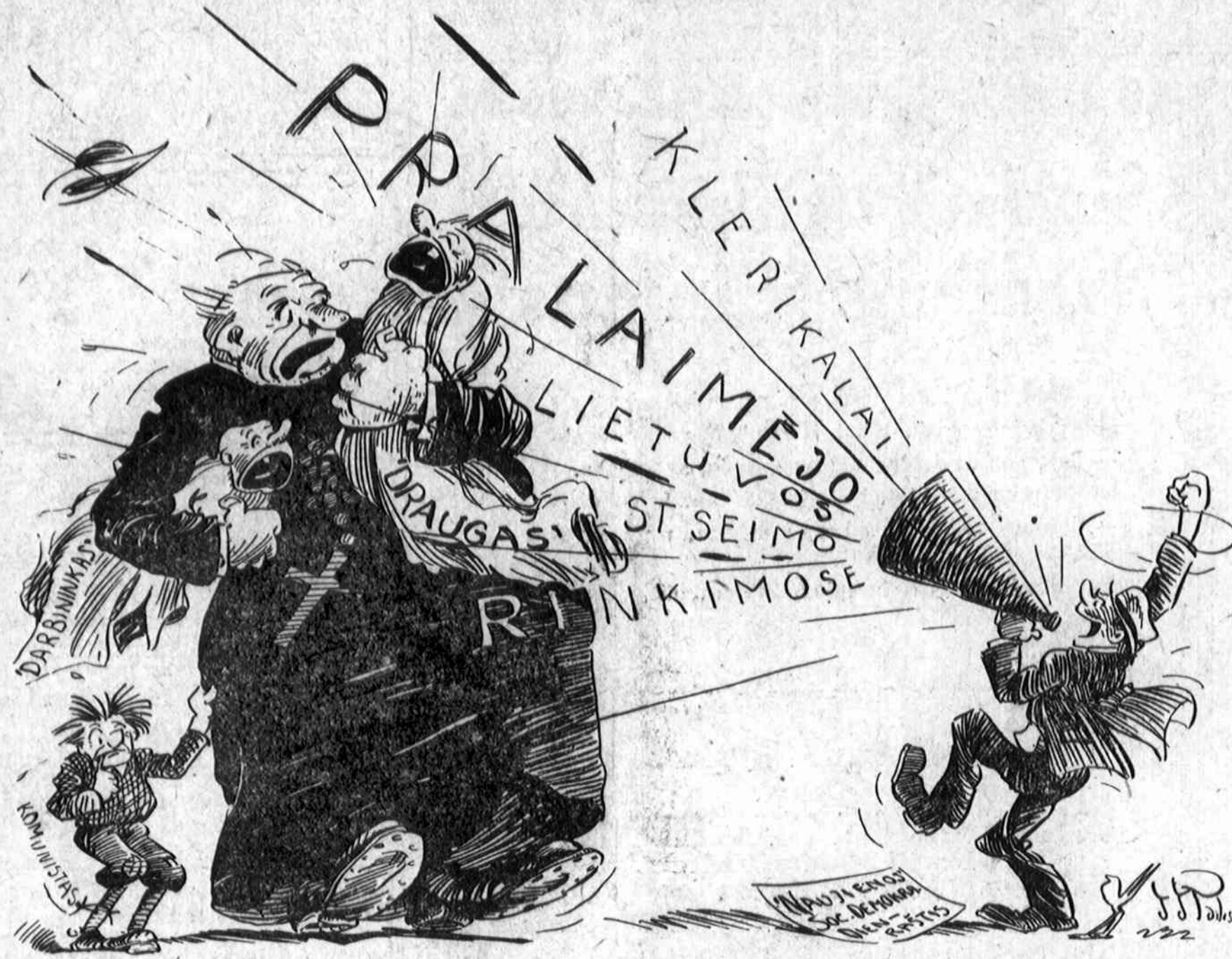
KONSTANTINOPOLIS, lapkr. 15. — Turkijos nacionalistų valdžia davė talkininkams formalinį užtikrinimą, kad ji pilnai išpildys visas Mudanijos mušijų paliaubos sutarties sąlygas.

Japonija stovi už kapituliaciją

LAUSANNE, lapkr. 15. — Japonija, kaip ir Jungt. Valstijos, yra labai užinteresuota klausimu Turkijos kapituliacijų, kuris bus svarstomas artimųjų rytų taikos konferencijoje. Turkijos nacionalistai griežtai reikalauja panaikinti visas kapituliacijas, kurios suteikia nepaprastai teises svetimšaliams Turkijoje. Panaikinimas jų teisių labai atsilieptų ant Japonijos plėnų užmegsti ekonominius ryšius su Turkija. Japonija gi pastaroju laiku kaip tik ir pradėjo veržtis į artimuosius rytus ir atidarė savo legaciją net ir Graikijoje.

Japonija neturi sutarties su Turkija ir todel ji galėjo naudotis kapituliacijomis tik kai-

Tikrai nesmagi klerikalams naujiena

po pasirašiusi po Sevres sutartim šalim. Be to ji nori padaryti prekybinę sutartį, kurią Japonija būtų pripažinti viena iš prielankių šalių Turkijoje.

Abelnai manoma, kad kapituliacijų klausimas yra per daug svarbus ir per daug platus, kad jį galėtų išristi Lausannos konferencija. Niekurie bando siulyti paskirti tam tikrą komisiją studijuoti tą klausimą ir laipsniškai panaikinti kapituliacijas.

Turkai priešinasi talkininkų susitarimui

LAUSANNE, lapkr. 15. — Turkijos delegacijos taikos konferencijoje galva Ismet Paša vakar išvažiavo į Paryžių, pasimatyti su Francijos premieru Poincare, kuris jį pakvietė pasitariman.

Ismet gavęs žinią apie gresiantį Angoroje koki tai pasilaptingą perversmą, jei taikos konferencija nebus tuojaus sušaukta ir jei talkininkai bandys pirma tarp savęs susitarti ir tuo iškalno padaryti sutartį ir paskui tik turkams įteikti ją pasirašyti. Turkai atvirai sako, kad jei bus dvi konferencijos, viena vienu talkininkų, o kita su turkais, tai jie gal pasitrauks iš tokios konferencijos. Turkai liepia talki-

ninkams neužmiršti, kad jie daro taiką ne su mugalėtaja šalimi, bet su didžiausia ir galingiausia valstybe artimuose rytuose.

Turkai sutinka su aprėžtu Rusijos dalyvavimu konferencijoje išrišimui Dar-danelų likimo.

Anglijos rinkimai

LONDONAS, lapkr. 15. — Šiandien buvo rinkimai Anglijos parlamentui. Kas išrinkta dar nežinia ir niekas ir nebanda spėti rinkimų pasekmių. Apie 75 nuos. moterų balsavo. Apskaičiuota, kad balsavimuose dalyvavo apie 20,000,000 žmonių, kurių pusė buvo moteris. Rinkimai valstybei kainuoja apie \$10,000,000.

Lloyd George sugrįžė atstovų butan be jokios opozicijos. Viso renkama 615 atstovų, bet tik 558 tikrai renkami, nes kiti patenka parlamentan be jokios opozicijos. Unionistai konservatyvai pastatė 474 kandidatus, Darbo partija 414, Asquitho liberalai 336, Lloyd George liberalai 182 ir nepriklausomieji 20. Moterų kandidatavo 32.

VABALNINKAI. — Vilka. Biržų-Pasvalio apskr. Zaprutiškių kaimo vienam ūkininkui įlindęs vilkas ir tvartą naktį išpiovė 10 avių.

Kaip Eina Anketa

Kortelės su balsavimais del Lietuvos piliečių registracijos ir Lietuvos pilietybės įstatymo vis plaukia Redakcijon. Iki šiol balsavimo daviniai tokie:

Vakar suskaičyta balsų:

Už registraciją	0
Prieš	63
Neaiškių	0
Viso	63

Buvo paskelbta:

Už registraciją	128
Prieš	8982
Neaiškių	115
Viso	9225

Kartu:

Už registraciją	128
Prieš	9,045
Neaiškių	115
Viso	9288

Ar Tamsta ir Tamstos draugai jau balsavote? Jeigu ne, tai tuojaus perskaitykite anketos blanką, išspausdintą 4-me puslapyje, ir išpildykite ją!

Ypatingai raginame tolimesnių miestų draugus sukrusti. Kolkas didesnis žmonių skaičius dalyvavo anketoje iš Chicagos. Tegul atsiliepia visos lietuvių kolonijos!

Trockis tikis revoliucijų

MASKVA, lapkr. 15. — "Mūsų obalsiu yra: laikytės tvirtai ir iki iškilis visaprasaulinė bolševikiška revoliucija." Taip pareiškė karo ministeris Trockis komunistų internacionalo kongrese. "Mes norime tik, kad mūsų draugai duotų mums dar penkis metus prirodyti, kad socializmas yra geresnis už kapitalizmą."

Trockis tvirtino, kad valstybinis kapitalizmas yra žingsnis pirmyn, bet tečiaus yra baimės, kad privatinis kapitalizmas Rusijoje įsigalės, jeigu greit neiškilis laukiamoji visaprasaulinė revoliucija. Kapitalizmas vis dar esąs didelis pavojus ir Europos komunistams bus dar didelio vargo iki jie jį nugalės, bet kada kils revoliucijos, jiems busią lengviau, negu kad buvo bolševikiškai revoliucijai Rusijoje.

Newberry rezignuosias

WASHINGTON, lapkr. 15. — Senatorius Newberry iš Michigano, kuris stačiai nusipirko sau vietą senate, esąs nusitaręs rezignuoti iš senato dar šią savaitę, kad nestatūs republikonų partijos ir nesmagumą, leidžiant demokratams jį pašalinti iš kongreso.

Hardingas kalbės kongrese

WASHINGTON, lapkr. 15. — Prezidentas Hardingas laikys savo kalbą kongrese utarninke, kada kongresas susirinks specialiniam posėdžiui. Kongresas susirinks panedėly, bet tuoj užsidarys, kad pagerbus mirusį senatorių Thomas Watson.

Socialistai Lenkijos senate

VARSAVA, lapkr. 15. — Nepilni Lenkijos senato rinkimų, kurie įvyko pereitą septintadienį, daviniai rodo, kad senatn išrinkta mažiausia 7 socialistai. Jie išrinkti: du iš Varšavos, du iš Pinski ir po vieną iš Lodziaus, Kielcų ir Krokuvos. Keista, kad iš Lodziaus socialistai neišrinko nė vieno atstovo seimn, bet išrinko senatn, nors į senatą galėjo balsuoti toli mažesnis skaičius žmonių.

Teisia graikų generolus

ATHENAI, lapkričio 14. — Prasideda čia nagrinėjimas bylos buvusių ministerių ir generolų del graikų pralaimėjimo karo Mažojai Azijoje. Jie yra kaltinami šalies išdavystėje. Kaltinamieji sako, kad juos turi teisti ne teismai, bet parlamentas, bet teismai tokį tvirtinimą atmetė.

Reikalauja evakuoti Sachaliną

PEKINAS, lapkr. 15. — Rusijos atstovas Joffe per Japonijos ambasadorių Obata siunčia protestą Japonijos valdžiai prieš Japonijos okupavimą šiaurinės dalies Sachalino salos. Neta yra švelni ir siūlo koncesijų, jei Japonija sutiktų Sachaliną evakuoti.

Gal žuvo 11 žmonių

QUEBEC, lapkr. 14. — Shelter Bay, už 30 m. nuo krasto, paskendo meduose gasolininė valtis. Ant jos buvo 11 žmonių, kurie veikiausia žuvo.

Japonai negali būti piliečiais.

WASHINGTON, lapkr. 13. — Augščiausias teismas nusprendė, kad japonai negali patapti Jungt. Valstijų piliečiais. Įstatymai sako, kad piliečiais gali būti baltieji žmonės ir negrai. Japonai gi nėra baltieji, nes baltaisiais žmonėmis skaitosi tik tie, kurie priklauso kaukazių rasei. Tuo nuosprendžiu tapo atimta pilietybė iš dviejų japonų ir vieno hawaiičio. Bet tuo nuosprendžiu neteks pilietybės daugiau 1,000 japonų, kurie gavo pilietybę budami armijoje.

Nepriėmė Lenkijos atstovo.

MASKVA, lapkr. 14. — Lenkijos charge d'affaires Rusijoje Knoll sugrįžo į Lenkiją, užsienio reikalų ministeriui Čičerinui atsiskius priimti jo mandata, po to kap Lenkijos prezidentas Pilsudskis atsiskė priimti Rusijos ambasadorių Lenkijoje Obolenski. Tečiaus tai Rusijos-Lenkijos santikiuose ne pirmiena ir jam nepriudama didelės svarbos.

Lietuvos žinios

Neutralė zona

Kontrol. Komisijai besilankant

Ek. MOKAVA. — Spalių mėn. 7 d. Punskan buvo atvykusi Tautų Sąjungos Komisija, kuri tyrinėjo neutralinės juostos padėtį. Ji priėmė lietuvių delegaciją, kurios įteikė raštu 11 skundų ir nuo 13 kaimų atskirus protestus su visų gyventojų parašais.

Su tos komisijos nariais — pp. Saura ir Lasiū buvo atvykęs iš Suvalkų lenkų storasta su dviem valdininkais. Šiems tarpininkaujant komisija priiminėjo skundus ir, klausinėdami gyventojų, pasižymėjo žemlapyje lietuvių kaimus.

Lenkų valdininkų tarpininkavimas priiminėjant skundus kelia žmonėse abejonių, ar išeis kas iš tų skundų. Be to dar patirta, kad porą dienų prieš tai lenkų vaitas važinėjo po lietuvių sodžius ir vertė seninius pasirašyti kaž kokius raštus.

BIRŽAI — tai gana gerai žinomas žymus prekybos centras. Ytin po pravedimo siaurojo geležkelio pradėjo plėstis miestas, ir apie stotį tiek daug naujų namų statoma, kad per keletą metų reikia laukti čia didesnio miesto, Naujų Biržų išaugant.

Tik pastebėtinas ir nedovantinas Biržų miesto valdybos apsilėidimas, tai nešvarumas. Mažiausiam lietuviui palyjus, jau jokiū būdu pėsčias niekur nepraeis, neišbrisi. Jei dar prie to pridėti pirmučiausia nemalonių įspūdį griuvancio, aplūzuso tilto su išvirtusiais šalgytvais, tai Biržai gali ne vieną juos aplankiusį apvilti, jei jis apie Biržus tik iš laikraščių bus girdėjęs.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, lapkr. 15 d., užsienio pinigų kaina, be persiuntimo, perkant jų ne mažiaus kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.46
Austrijos 100 kronų	36c
Belgijos 100 frankų	\$6.21
Danijos 100 frankų	\$20.24
Finų 100 markų	\$2.50
Francijos 100 frankų	\$6.66
Italijos 100 lirų	\$4.64
Lietuvos 100 litų	\$10.00
Lenkų 100 markų	36c
Norvegijos 100 kronų	\$18.40
Olandų 100 guldenų	\$39.26
Šveicarių 100 markų	\$18.37
Švedijos 100 kronų	\$26.90
Vokietijos 100 markų	136c

Kalėdoms Dovanų Lietuvon

Dabar yra laikas išsiųsti pinigų Lietuvon, jeigu nori, kad tavo dovana būtų ten suvartota belaukiant Kalėdų, prisirengiant linksmai sutikti tą didelę Lietuvos šventę.

Kada dabar jau yra įvesti Lietuvoje savi pinigai, tai kiekvienas pasiustas iš Amerikos doleris turės tokią pat pastovią vertę, kada jis bus išmainytas į litus. Išties, Amerikos lietuvių doleriai palaikys litus augstame kurse.

Naujių Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon litais, doleriais ir markėmis. Lietuvoj vienok, pagal valdžios paliepimo, pinigai išmokami yra tik litais.

Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Amerikos spauda apie Lietuvą

Dar apie Lietuvos oro laivyną.

[LIB] "New York Herald" e' nedėlinėje laidoje spalį 8 d. buvo įdėti dideli per pusę puslapio paveikslai Lietuvos oro laivų, Kauno aerodromo ir lietuvių orlaivininkų, susėdusių ant vieno iš savo didžiųjų orlaivų. Gi apačioje eina ilgas straipsnis kapitono Francis McCullagh. Jau turėjome progos rašyti apie to korespondento "pasikalbėjimą" su Lietuvos aviacijos viršininku generolu Kraucevičiumi. Manome, bus ne pro šalį čia dar papasakoti, ką McCullagh rašo apie Lietuvos oro laivyną. Jis sako:

"Lietuvos oro maršalo yra generolas Kraucevičius, kuris seniau buvo Rusijos Imperatoriaus tarnystėje ir yra iškruvęs didelis ekspertas eskadronui ore. Jisai turi suvyrum 100 mašinų" (Fokkerių, Handlay Pages, ir kitų Anglijos, kaikučių gi ir Vokietijos darbo, — daugiausiai su Rolls-Royce inžiniais) turi tukstantį lekiotojų ir pakankamai visokios jam reikalingos medžiagos. Jauni lietuviai lekiotojai, kuriuos jisai lavina, atrodo augščiausiame laipsnyje išsitobulinusiais.

"Kad aš aplankiau vakar aerodromą, maloniai leidos Ap-saugos Ministeriui, Gen. Kraucevičius mandagiai mane priėmė, leido man pasikelti mašinoje oran, ir įsakė vienam iš lekiotojų, kad patenkinti mano žingeidavimą — parodyti visokių prasimanymų su orlaiviu ("triksų"), iš kurių užmezgimas kilpos ir parodymas krantinčio lapo — tai buvo paprasčiausiais.

"Prisijūręs jam, kaip jisai tuos "juokus" darė kelių šimtų pėdų augštumoje, aš turėjau įspūdžio, kad tas lekiotojas nei negalėtų nukristi, nes jisai tai virto kulio ore — tai krito žemyn orlaivio nosimi nukreipta į žemę, vietoje leistes paraleliai, tai vėl staiga kilo augštyn kaip paukštis, tai darė ratus; žodžiu sakant jisai darė viską, apie ką šiaip jau žmogus manytų, kad ten atsitiko nelaimė.

"O tas lekiotojas tai jaunas mokiny, pradėjęs skraidyti tik apie mėnuo atgal.

"Visi mokiniai, kurie gali skraidyti, yra mankštinami kasdien, išskyrus nedėldienius. Dabar jie bombarduoja pažymėtas vietas Panemunės smiltynose, netoli nuo amerikoniško vienuolyno "Mens pacis" (turbut korespondento čio kalbama apie šv. Kazimiero seserį vienuolyną Pažaišlyje) ir tame darbe jie nepaprastai yra sekningi. Reikia čia pažymėti, kad fiziškai tie jauni vyrukai stovi labai augštai, nes tame ramiame žemdirbių krašte jįs galite rasti neišsėmiamą skaičių sveikų vaikinių, su tvirta kūno sveikata, geriausiu regėjimu ir geležiniais dirksniais. Išitobulinti Lietuvos lekiotoja ima pusantrų metų — šeši mėnesiai teorijos mokslo, kiti šeši mėnesiai maišytai teorijos ir praktikos, ir pagaliau paskutini 6 mėnesiai intensyvaus praktinio lavinimo. Jei tik koks jaunas oficerius po metų darbo rodo atsilikimo ženklų, tuojaus iš čia paleidžiamas, pastatomas kitur, nes Oro Maršalas nori tik gabių-gabausių.

Visi lekiotojai yra ekspertai fotografavime ir bombų mėtyme. "Gali atrodyti juokinga rašyti taip daug apie oro laivyną tokios mažos šalies, kaip Lietuva, bet ačiū augštai reputacijai, kokią turėjo Gen. Kraucevičius dar caro armijoje ir nepaprastai gabiems jauniems lekiotojams, su kuriais turi gen. Kraucevičius reikalo, o taipgi ačiū nepaprastai patogiai Lietuvos pozicijai dėl orlaivininkystės — to krašto orlaivininkystės progresą turėtume įdomiai ir prielankiai sekti. Žinoma, visi lietuviai lekiotojai yra ekspertai fotografai ir radio-telegrafistai, atsitikime lenkų užpuolimo — tik to vien ir tereikia bijoti — Lietuvos armijai nereikės rai-

telių kavalerijos skautų, nes visas skautų darbas bus atliktas ore, kuriuo bus galima pasiuntinėti žinias į centrą bevielio telegrafo stotį Kaune. Nėgana to, tokio lenkų puolio pasekmės galėtų būti nekokios, kada tasai tobulai išmankštintas oro laivynas paleistų į darbą savo bombas ir žygiuojančią lenkų armiją, prie to dar atsiminus šaunų prisirengimą pėstininkų pulkų ir artilerijos."

1,400,000 PAKŲ KIAUSINIŲ. Įvairiose Chicago krovynlose šį rudenį yra 1,400,000 pakų kiaušinių, arba pusė milijono pakų daugiau negu perėitą metų. Kiekviename pakė randasi dvylika tuzinų kiaušinių. Vienok nežiurint tokio didelio perviršio kiaušinių šiais metais jų kaina yra tik aštuoniais centais žemesnė negu perėitais metais. Dabartiniu laiku kiaušinių kaina esti nuo 48 iki 79 centų tuzinas.

Siųskite Anksčiau Šventėms Pinigus

Pradėkite siųsti šventėms pinigus anksčiau.

Mūsų kainos pasitinkimi ir užrubežiniams yra marketo — kaip norint, draftu, money orderiu, ar kabeliu.

Mes turime taisyklės, kad išmokės tikrais doleriais — kuriuos tuos šalys labiau mėgsta, negu savus pinigus.

Patarimai apie užrubežinius dalykus, mielai suteikiama.

PAKLAUSK PRIE Langelio No. 6.

Užrubežinis Skyrius.

UNION BANK OF CHICAGO
25 North Dearborn Street
Near Washington

Charles E. Schlytern,
Tarybos Pirmininkas.

Daniel V. Harkin,
Prezidentas.

Teatras ir Balius

Su pamarginimu

Rengia Lietuviška Teatrališka Dr. Ruta No. 1

Stato scenoj 2 volksmų komedija

"Amerikonis kos Vestuvės"

Šeštadienį, lapkričio 18 dieną

M. Meldazio svetainė, 2244 W. 23 Pl., Chicago

Lošimas prasidės 7:30 val. vakarą.

Kviečiam visus chieagiečius į mūsų parengtą vakarą; užtikrinam, kad busite užganėdinti. Mūsų veiklas yra labai juokingas; ne vienam pagydyt ir nervų ligą.

Kviečia KOMITETAS.

Dovanos!!!

Laike Musų Atidarymo Avalų Krautuvės
UNIVERSAL SHOE CO.
3265 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIAS ATIDARYMAS

AVALŲ KRAUTUVES

Didžiausia, moderniškiausia ir pirmailė lietuvių krautuvė.

ATIDARYMAS TĖSISTIK DVI (2) DIENAS!

Dovanos kiekvienam pirkėjui. Pora šilkinų pančiakų. Vaikams specialė dovana.

(LAIKAS TARPE 5 IR 6 VAK.)

Extra Speciale Dovana

Pirmai atsilankiusiai šeimynai (iš 5 ypatų) jei pirsks avalus visai šeimynai, gaus specialę dovana.

SIDABRINI SETA

NEPAMIRŠKITE DIENOS ATIDARYMO. ATIDARYMAS
Subatoje Lapkričio (Nov.) 18ta, 1922

Tavoras naujas pirmos rūšies. Kainos žemos.

Mandagus patarnavimas. Nepamirškite antrašo

3265 S. Halsted St.,

SAVAS PAS SAVĄ.

Chicago, Ill.

LIETUVIS PAS LIETUVI.

PAIN-EXPELLER
ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalinamas. Pain-Expeller ir skausmas yra mirus priešai. Nusipirkite jo bontę šiandien pas savo aptiekorių — kaina tik 85 ir 70c. Peršitinkite, kad butų ant pakelio mūsų lakare vaistbaženklis. Neimkit pamėgdžiojimų.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

DR. A. MONTVID
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 3362
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5962
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakarų. Nedėlioj nuo 10 iki 12 ryto.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DAVID RUTTER & CO.,
Anglis ir Koksai
Pirkite anglis tiesiai iš retail kiemų. Visur pristatom.
South Side ofissas 3301 Normal Av.
Tel. Yards 2296.

Phone Wentworth 209
Anglis, malkas ir koksus mes pristatome į namus, užtikrinami geriausią patarnavimą. Reikalaukit.
E. J. McQuaid
5823 S. Racine Ave.
Chicago, Ill.

RUATTA SERENELLI
Accordion Mfg. Co.,
817 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.

ROSE REITER

203 So. Dearborn St. Room 301
Tel. Wabash 1816

Legališka patarėja, buvusi per 8 metus tarnystę prie Federalės valdžios Suv. Valst., širbusi ateivių skyriuje, įplaukų taxų. Aš galiu pagelbėti visokiuose dalykuose, tiems kurie nori, aplieisti Suvienuytas Valstijas ir išgauti palidujimus valdžios, arba kurie nori atitraukti savo gimines į šią šalį; taipgi gavime pilnų pilietišku popierių. Aš turiu patyrimą šiuose dalykuose ir suėdysiu jums pinigų.

TURIU garbės pranešti savo draugams ir kostumeriams, kad aš aplėdau Bridgeportą 3258 S. Morgan gat. Uždėjau gražią laikrodėlių krautuvę su naujais vėliausios mados tavorais. Kainos labai numazintos, kiekvienam apsimokės atvažiuoti mano seniems kostumeriams ir bus užėdėta pinigai. Taipogi taisyau laikrodėlius, egzaminuoju akis ir pritaikau akinius.

Su godone,
Kaz. Michalauksis.
(Pavardė sutrumpinta)
C. MICHEL,
10947 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.
Tel. Pullman 0649

Fine for Lumbago

Musterole drives pain away and brings in its place delicious, soothing comfort. Just rub it in gently.

It is a clean, white ointment, made with oil of mustard. Get Musterole today at your drug store. 35c and 65c in jars and tubes; hospital size, \$3.00. BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

PINIGAI

IS

Roselando Lietuvon

Roselandiečiams ir kensingtoniečiams artimiausia istaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra

Tupikačio aptieka, 233

East 115-th St. Pinigai

nueina Lietuvon greitai,

su pilna gvarantija.

Iš Roselando ir Kensingtono siųskite pnigus Lietuvon per Naujienų Skyrių Tupikačio aptiekoje,

233 E. 115-th St. Kensington.

Kenosha Lietuviai

Dabar laikas siųsti pinigų Lietuvon

Mes siunčiame pinigų Lietuvon per didžiausias ir tvirčiausias pinigų siuntimo istaigas pasauly: Naujienų Bendrovę ir Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką. Pinigai yra išmokami greitai ir teisingai. Niekur negali but geriau.

Taipgi parduodame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos — naudingas ir teisingas patarnavimas.

A. A. PAKŠYS

220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofical

127 N. Dearborn St., Room 1111-13

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3223 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2261 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakarų.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminavoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotas, Namus, Farmas ir Būklus. Skolina Pinigus ant pirmo morgeiaus ant lengvų išlygų.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Oficials ydominestry.

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Room 1303

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 538

Tel.: Central 6390

Vak. 812 W. 33 St. Chicago.

Tel. Yards 4681

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuviai Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.

Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves

Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakarų.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS

309 South La Salle Street

Room 706

Telephone Harrison 421

Emory Smith

ADVOKATAS

111 W. Monroe St.

Kambarys 1515 Harris

Trust Bldg. Chicago

Herman P. Haase

ADVOKATAS

609-610 Chamber of Commerce

133 W. Washington St.,

Phone Main 1308

Chicago, Ill.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvos Advokatas

Dienomis :Room 511 —

127 N. Dearborn St.,

Telephone Dearborn 6096

Vakaraais: 10736 S. Wabash Ave.

Tel.: Pullman 6877.

UZEIK!

Bridgeport Tobacco Co., nusipirkimui cigarečių ir tabako.

Specialės kainos.

3267 S. Halsted St.

Tel. Boulevard 5394

BAŽNYTINIS ŽINIOS

Lietuvių Tautos Katalikų bažnyčia Amerikoje. Norintieji bažnytinių patarnavimų, malonės kreiptis prie Jo Malonybės Kun. Vyskupo S. B. Mickevič D. D., 3609 So. Union Ave.

P. S. Pamaldos sekmadienijje: suma 11 val., misparas 7 val. vak. Kancleris.

OVERCOUTAI IR SIUTAI

Tik ką gavome keliolika šimtų "Klingmado" ir Ardmore O'Coatų veliausios mados, spalvos ir patrinų, palaidais užpakalais, su diržais ir pusdiržiais. Kimono ir Raglano stiliaus rankovės kurių pardavimo kaina yra nuo \$40.00 iki \$47.50 ir \$55.00. Musų pardavimo kaina \$30.00 "L" Sytle-mos O'Coat'ai nuo \$18.50 iki \$47.50. Paprasti vilnų O'Coat'ai nuo \$18.50 iki \$47.50. 75 Specialiai O'Coat'ai \$12.50. S. GORDON, 1401 So. Halsted St., 739 W. 14 St.

KAS PER MUS PERKA TAM VISUS DOKUMENTUS PADAROM DYKAI MAINYDAMI, PIRKIDAMI AR PARDUDAMI VISA DUS KREIPITES PAS:

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago, Tel. Blvd. 0611 or 0774

TAS BUS LABAI JUM ANT NAUDOS.

Pasiekimui Siunčiamus Pinigus ir Parduodame Laivakortes.

Esam Registruoti Notarai Lietuvos Atstovybėje.

UŽTIKRINAM ATSAKANTĮ IR TEISINGĄ PATARNAVIMĄ.

Užsilaikyk vėsiui — elektro vėdyklė tai padarys

Užtikimas pardavimas, \$7.50 ir ankščiau. Namuose dratus išvadžiojam, fixtures sudedam, visoki reikmenys ir prilaikytojus.

Bridgeport Electric Co.,

1619 W. 47th St.,

Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

Zemės Liepsna

Nauja darbininkų eilių knyga iš Lietuvos

Parašė Butkų Juzė

Darbo Tėvynės Draugam

127 puslapiai. Kaina — 30c.

TURINYS:

Dangaus svečias. Ar tai rytas. Rytas beausšas. Žvaigždžių rubais. Kovos vėliava. Skurdo keleviai. Stebukų naktis. Kelia erskėči. Zuvisiem. Juozui Lu-koševičiui. Kraujo juroi. Su areju. Už Pušyno. Jonui Drakšui. Arėjai. Prikaltas. Promotėjus. Jūrų karalius. Vadui mirus. Trys gulbės. Laima. Išskentėjus. Šviesia

Reikalaukite šios knygutės tuojau.

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

Valstybinių įstaigų tarnautojai steigia savo Koperatyvą.

Kaunas, spalio 26. — Lietuvos valstybinių įstaigų tarnautojų Profesinė Sąjunga pasiekė mingesnei kovai už geresnį būvį sumanė įsikurti savo kooperatyvą. Tuo reikalu Kaune antradienį, 2 d. spalio, Liaudies namuose buvo sušauktas steigiamasis susirinkimas.

Susirinkusieji rimtai apsvaistę tą klausimą, išrinko busimo kooperatyvo valdybą iš 5 narių ir 3 kandidatų-pavaduotojų, ir revizijos komisiją iš 3 asmenų. Rinkimai valdybos ir revizijos komisijos buvo atlikti slapto balsavimu.

Mokesnį nustatė įstojo 1 litą ir 10 litų pajus. Įmokėjimo laikas per du mėnesius, gi gaunantiems mažiausias algas, leidžiama įnešti mokesnį po 2 litus kas mėnuo, t. y. mokesnį sumokėti per 5 mėnesius.

Reikia pažymėti, kad kooperatyvo steigimui visi susirinkusieji labai karštai pritarė, kas liudija, kad skurstantieji valdininkai iš busimojo savo kooperatyvo laukia sau pasipirties ir per jį tikisi nors kiek pagerinti sunkų būvį. Kooperatyvo nariais jau įsirašė 500 žmonių.

Steigiamajam kooperatyvui, kaip pranešė iniciatoriai, iš valdžios tikimasi gaut subsidiją, nes jam esą palankus Ministrų pirmininkas ir finansų ministeris p. Petrušis.

Buvo steigiamajam kooperatyvui tuo tarpu dar nėra, bet jį tikimasi gaut sekvestro keliu. — Kooperatyvo narys.

VALGIŲ PRIRENGIMO PAMOKOS.

Zydy Liaudies Institutas duoda antradieniais eilę pamokų apie virimą ir prirengimą valgių. Pamokos nemokamos ir duodama instituto North west skyriaus, 1243 N. Wood gat. Daugiausia domės duodamą valgiams vaikams.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikata.

KOSULYS

yra greitai sulaikomas jeigu vartojama laiku

SEVERA'S COUGH BALSAM.

Palingvns kosulį ir prašalins daug kartėjimu. Priimtas dėl vaikams ir cukgusams.

Kaina 25c ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

SEVERA'S COLD AND CRIP TABLETS

Saldiai ir Gripiui. Gaivos skaudimui paeina nuo peršalimo.

Kaina 50c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Haml. 6678
WM. J. STOLL CO.,
J. Balchunas pagalbininkas
(arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni
Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS,
8709 Jos. Campan Av.
DETROIT, MICH.
Ofiso valandos: 1—3 diena
7—8 vakare
Tel. Market 6234, Market 4526

Phone Cherry 6420

JOS. P. UVICK
Lietuvis Advokatas.
618-620 Ford Bldg.
Kampas Griswold & Congress gat.
Darau ir peržiūriu visokius raštus. Stoju į visus teismus Detroite ir visoje apietinkėj.

LITAI

Lietuvos Pinigai

Dabar Lietuvoj jau nebegali buti nei rublių, nei auksinų, nei markių, o yra ir pasiliks tik nauji Lietuvos pinigai vadinami *LIT AIS*.

Viskas turi būti išmokama Lietuvoje tik *Litais*.

Nuo šios dienos kaip nesiūsi pinigų Lietuvon, ten jie bus išmokėti tik *Litais*, naujais Lietuvos Pinigais.

Toks yra Lietuvos valdžios patvarkymas.

Su įvedimu *Litų* Lietuvos ukiui pradės geriau kloties. Amerikiečių siunčiami pinigai nebeklius vokiečiams, bet eis naudai Lietuvos Žmonių.

Litai nepuls kaip markės, kadangi vien tik Amerikos Lietuvių siunčiami Lietuvon pinigai galės iškelti *Litų kursą* aukštai.

Siuskite per **NAUJIENAS**
LITUS LIETUVON.

MRS. A. MICHNIEWICZ, AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Telefonas Yards 1119

Baigus Akušerijos kolegą; ilgą praktikuoti Penės silvanijos hospitaluose. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Dėl la rodą visokiose ligose ir kiokiuose reikaluose mokerims ir merginoms.

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gera Lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrus ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: { Dienomis: Canal 3110 arba 357
Nakt. Drexel 958
Boulevard 4136
3513 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS
Ofisas Dr. G. M. Glaser perėina į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplaikys apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties
DR. G. M. GLASER
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kėrtė 32 St.
OFISO VALANDOS:
Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metai
Ofisas:
4729 So. Ashland Ave., 2 tabos Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2888

MRS. M. WAITKIEWICZ (Baniene)

Akušerka
3113 S. Halsted st.
Tel. Blvd. 3138
Per 15 metų pasiekmingą praktikavimą turiu patyrimo. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Kiekvienam atsitikime teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Daug patarimus moterims ir merginoms veitui.

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligone ir kudi laike ligos.

10929 S. State St. Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEŽELIS

Lietuvis Dentistas

4712 South Ashland Ave., arti 47-tos gatvės

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliu
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas E. Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St. Tel. Lafayette 4983
Val. 1—4 ir 7—9. Ned. 10—12 v.

Jei abejojai akimis, pasitark Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. BOUlevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47-tos gat.
2-ros kabin.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the Act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.Užsimekėjimo kaina:
Chicagoje — paštui
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiui 75cSuvienytose Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpaiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Valdžios puolimas
Vokietijoje.

Wirth'o kabinetas Vokie-
tijoje rezignavo, kuomet
Jungtinė Socialdemokratų
Partija atsisakė įsileisti vald-
žion stambiojo kapitalo par-
tijos atstovus.

Vokietijos valdžia buvo
sudaryta iš trijų partijų: so-
cialdemokratų, katalikų cen-
tro ir demokratų. Reichsta-
ge pirmoji partija — po so-
cialdemokratų daugumiečių
ir nepriklausomųjų socialde-
mokratų susivienijimo — tu-
ri 180 atstovų, o antrosios
dvi apie 160.

Katalikų centras ir demo-
kratai, norėdami atsverti so-
cialdemokratų, sumanė pri-
traukti prie valdžios vadina-
mają "liaudies partiją", rei-
škiančią stambiųjų fabrikantų
ir bankininkų interesus, ir
šitą savo planą jie pamata-
vo tuo, kad be didžiojo ka-
pitalo pagalbos esą negalima
praveisti krašte finansinių
reformų, reikalingų valiutos
pakėlimui.

"Liaudies partija", iš savo
pusės, išreiškė sutikimą da-
lyvauti valdžioje, bet galin-
giausias jos vadas, Hugo
Stinnes, pareiškė, kad Vo-
kietijos finansų sutvarky-
mui reikia dviem valandom
prailginti darbo dieną. So-
cialdemokratų gi laikosi tos
nuomonės, kad kelti krašto
finansus reikia ne beturčių
lėšomis, o apkraujant dides-
nėmis mokesčiais kapitalis-
tus. Ir jie pasakė, kad 8 va-
landų darbo diena neprivalo
buti įvedama.

Šitas priešingumas tarp
stambiojo kapitalo užmačių
ir darbininkų reikalų ir su-
griovė Wirth'o kabinetą.
Koks kabinetas susidarys
dabar, sunku pasakyti. Gry-
nai buržuazinis kabinetas
galėtų buti tik tuomet, kai
susijungtų į daiktą visos
buržuazinės partijos reich-
stage: tuomet jos savo bal-
sais persvertų socialdemo-
kratus. Bet šitokia kombina-
cija yra keblis delto, kad pa-
čios dešiniuosios buržu-
zinės partijos yra priešingos
respublikai. O grynai socia-
listinis kabinetas vargiai ga-

lėtų gyvuoti, kadangi socia-
listai neturi daugumos rei-
chstage.

Taigi, prie susidėjusių ap-
linkybių vargiai bus galima
išvengti koalicijos, panašios
į tą, kokia buvo ligi šiol. Ki-
tokią išeitį gal duotų nauji
visuotini rinkimai.

Vokietijoje socialistai jau
yra taip stiprūs, kad buržu-
zija nebeįstengia sudaryti
valdžią, griežtai priešingą
darbininkams. Bet jie dar
yra nepakankamai galingi,
kad pajiegtų vieni paimti
valdžią į savo rankas. Pana-
šiai yra ir daugelyje kitų
Europos šalių. Tokioje pat
padėtyje, kaip Vokietija,
randasi Austrija, Švedija ir
Čecho-Slovakija; ir beveik
tokios pat padėties yra pa-
siekusios Belgija, Danija,
Anglija, Suomija ir Latvija.

Šitoks buržuazijos ir pro-
letariato įiegtų pusiausvaros
(lygsvaros) stovis gali pra-
sistėti dar ilgoką laiką, ir
per tą laikotarpį kartais ims
viršyti viena, kartais antra
pusė — ligi ateis galutina
darbininkų klasės pergalė.

"Idiotiškos
klaidos".

Leninas vėl "spaviedojasi
iš savo griekų". Komunisti-
nio internacionalo kongrese,
kuris dabar yra susirinkęs
Maskvoje, jisai pasakė:

"Mes padarėme daug
idiotiškų klaidų — niekas
nežino to geriau už ma-
ne."

Kaipo stambiausiąją tar-
pę tu "idiotiškųjų klaidų",
Rusijos diktatoriaus pažymi
bolševikų mėginimą įvesti
komunizmą. Sako:

"Aš kalbėsiu tiksliai apie
Rusijos politiką — naują-
ją ekonominę politiką, ku-
ri įsteigė valstybinio ka-
pitalizmo sistemą aštuo-
niolika mėnesių atgal.

"Aš manau dabar, kad
valstybinis kapitalizmas
yra tinkamiausia sistema
Rusijai, ir man gaila, kad
mes nepriėmė jo pačioje
pradžioje, kaippo žingsnį
linkui komunizmo".

Klaida ištiesų nemenka:
per pusketvirtų metų Rusi-
jos bolševikai dėjo visas pa-
stangas įsteigti komunizmą,
o pasirodo, kad reikėjo
steigti kapitalizmą!

To negana. Kapitalizmą,
kurį Leninas dabar pripaži-
sta tinkamiausia sistema
Rusijai, bolševikai per pir-
muosius pusketvirtų metų
savo viešpatavimo stengėsi
sugriauti. Dabar jie yra pri-
versti išnaujo statyti tą, ką
pirma ardė!

Tai yra tikrai ne tiksliai
klaida, bet stačiai idiotiz-
mas.

Bolševikų šalininkai ki-
tuose kraštuose dabar turi
jaustis labai nesmagiai. Tik
pagalvokite: per keletą me-
tų jie kėlė į padanges Leni-
no partiją kaip tik delto, kad
ji griovė kapitalizmą ir "vy-
kino komunizmą" — o šian-
dien pats Leninas jiems sa-
ko, kad tai buvo idiotiška
klaida! Per keletą metų tie
bolševikų garbintojai susi-
riesdami keikė socialistus,
kuomet šie įrodinėjo, jogei
įsteigt komunizmą (arba so-
cializmą) ekonominiai atsi-

likusioje ir tamsioje Rusijo-
je dar negalima — o dabar
pats Leninas pripažįsta,
kad socialistų nuomonė bu-
vo teisinga!

Bet Leninas nebutų rau-
donojo jezuitų ordono vadas,
jeigu jisai nemėgintų aiškia-
tiesą paslėpti po nauja me-
lo skraiste. Viena, jisai sten-
giasi įtikinti savo partiją,
kad tas kapitalizmas, kurį
jisai rekomenduoja Rusijai,
esąs kokios tai ypatingos rū-
šies: "valstybinis kapitaliz-
mas". Bet tai yra nesamone.
Valstybinis kapitalizmas
principialiai nesiskiria nuo
paprastojo kapitalizmo: ji-
sai yra tokia pat ekonominė
sistema, kurioje gamybos
priemonės priklauso ne dar-
bininkams, o darbininkų
sąmdytojams. Taigi jisai yra
darbininkų išnaudojimo sis-
tema.

Valstybiniam kapitalizme
yra tiksliai tas ypatingumas,
kad šale privatinį kapitalis-
tų veiklą, kaipo darbininkų
sąmdytojas (ir išnaudoto-
jas), ir valdžia. Bet toks val-
džios veikimas yra visai ne
naujas dalykas ir visai ne
bolševikų išrastas. Valstybi-
nio kapitalizmo didesniai
ar mažesniai laipsnyje bu-
vo daugelyje šalių jau senai
prieš karą: Vokietijoje, Au-
strijoje, Rusijoje ir kitur. Ca-
rinėje Rusijoje stambioji
pramonė daugiausia ir atsi-
rado, kaipo valdžios prote-
guojama arba stačiai kaipo
valdžios lėšomis steigama
pramonė. Visa eilė didžiau-
siųjų dirbtuvių, kasyklų ir
beveik visi geležinkeliai Ru-
sijoje buvo visą laiką valsty-
bės nuosavybėje arba kon-
trolėje.

Taigi, vykindami valstybi-
nį kapitalizmą, bolševikai
nedaro nieko kita, kaip tik-
tai grąžina pirm revoliucijos
gyvavusiąją Rusijos pramo-
nės tvarką — tą pačią tvar-
ką, kurią jie buvo mėginę
sugriauti!

Kitas Lenino melas yra
tas, kad jisai sako, jogei so-
cialistai iš antrojo interna-
cionalo suklydę dar labiau-
s, negu bolševikai. Kame gi jie
taip baisiai suklydo? Antra-
sis internacionalas, tiesa, ne-
visuomet pakankamai grie-
žtai stovėjo prieš imperializmo
įjėgas; gana stambiųjų klaidų
padarė kairiosios antrojo in-
ternacionalo partijos ypač
didžiojo karo metu. Bet jos
visgi neprivedė tų šalių, ku-
riose jos yra stiprios, prie
to, prie ko privedė Rusiją
bolševikai. Vietoje komunis-
tiško rojaus, Rusija juk su-
silaukė bado ir kanibalizmo!

Savo idiotiškomis klaido-
mis sugriovė Rusijos ūkį, su-
skaldė ir sudemoralizavę žy-
mią dalį darbininkų judėji-
mo visame pasaulyje, bolše-
vikai dar vis tikisi, kad žmo-
nės skaitys juos genijais.
Bet tai irgi yra idiotiška
klaida. Pasaulis nėra taip
kvailas, kaip įsivaizduoja
Leninas.

APIPLĖSĖ UNIJOS VIRSI-
NINKA.

Barney Cruise, sekretorius
plumberių unijos, gyvenęs
4118 W. Congress gat., tapo
užpultas trijų plėšikų ant kam-
po Ogden ir Madison gatvių.
Grąsindami revolyveriais jie atė-
mė iš jo \$3,000 pinigų. Cruise
grįžo namon iš unijos susirin-
kimo.

Apvalga

AR BE TO NEGALIMA?

So. Bostono "Sandaroje"
vienas vyrukas iš Valparaíso
rašo apie tai, kad Chicagos
tautininkams reikia savo laik-
raščio, ir to reikalo įrodymui
sako:

"Chicagiečiai žino neblo-
giau kaip brooklyniečiai, bos-
toniečiai, arba kiti, kad
'Draugas' vėžio būdu eina su
civilizuotu pasauliu, o 'Nau-
jienos' — apkalbamos gyva-
tės, kuri, sakoma, tuojau pa-
gimdžius ryja savo mažu-
čius, kad jie užaugę negai-
niotų ramių žmonių... San-
dariečiai, kaip ir kiekvienas
susipratus lietuvis, gerai ži-
no, kad šandien ir 'Nauji-
nos' ir 'Keleivis' garsiai lotų
už bolševikų režimą, jei
atgal, nebutų ištikus jų ta-
baisioji tragedija, kurios jie
gal ir nesapnavo..."

Iš šitos mali-malienės ma-
tyt, kad tas valparaisinis vy-
rukas neturi nuovokos net apie
gramatiką. Su juo tiek to.
Bet kodėl "Sandaros" redakto-
rius deda tokius straipsnius
su "gyvatėmis" ir "lojimais",
tai mes nesuprantame.

Ar galima Rusiją
atsteigti Amerikos
pinigais?

Bolševikų kalbėtojai tikina
mus, kad visos Rusijos bėdos
pareina iš to, kad Rusija ne-
turi gana pinigų, mašinų ir ne-
darytos medžiagos savo pramo-
nėms veikti. Girdi, duokite vi-
sus šituos daiktus, o jos pramo-
nės pradės dirbti ir bolševikai
gaus progą savo išmėginimą
daryti. Lig šiol jie neturėjo
progos imtis kuriamojo darbo
del karo, blokados ir trukdy-
mų: jie buvo užimti revoliuci-
jos laimėjimų saugojimu. Duo-
kite jiems progą dabar, o jie
parodys mums, ką "darbinin-
kų" valdžia gali padaryti — ra-
šo bolševikų užtarytojai.

Šituo žvilgsniu Hillmano
gautoji iš rusų "koncesija" at-
rodytų pagirtinu darbu. Vie-
toj ką prašius pagalbos pas
Morgano ir Rockefellerio firmas
komunistų bandymams daryti
Rusijoje, ar negeriau kreiptis
į darbininkus ir prašyti, kad jie
duotų pavyzdį to, ką jie gero
gali padaryti Rusijai ir jos ba-
daujantiems žmonėms? Taip
Hillmanas suformuoja savo
projektą ir bolševikai šandien
pasinaudoja Hillmano "konce-
sija" lygiai taip, kaip jie pasi-
naudodavo pirmesniomis Hay-
woodo "koncesijomis" — visų
pirma tam, kad užsienių kapi-
talistai, pabuge, kad sovietinis
režimas gali išdalinti visas
koncesijas darbininkams, su-
skatų patys medžioti jų ir an-
tra, kad parodžius minioms na-
mie, kad Rusiją gali atstatyti
ir atstatys milijonai užsienio
darbininkų, palankių bolševisti-
nei valdžiai.

Tečiau, kokia yra tikroji
padėtis Rusijoje? Ar Rusijos
pramonė ištikro kenkia kapi-
talo ir reikiamų mašinų truku-
mas jos gamykloms varyti, ar
jos ekonominio suirimo prie-
žastys yra daug gilesnės? At-
sakymo į šitą mums netenka
jieškoti Amerikos bolševikų
laikraščiuose, ar laikrašty "So-
viet Russia"; ji rasime bolše-
vikų spaudoj Petrograde ir
Maskvoj ir ne Radeko ar Bu-
charino vėdamuose straipsniu-
se, o skaitinyse, kuriuos pa-
duoda Maskvos oficialis laik-
raštis "Ekonomičeskaja Zizn".
Pirmutinis dalykas, į kurį
"Ekonomičeskaja Zizn" atkrei-
pia skaitytojų dėmesį pastarai-
siais keliais mėnesiais, yra tas,
kad daugybė dirbtuvių arba vi-
sai tapo uždaryta, arba suma-
žino gamybą delto, kad jos
"per daug" pagamino. Nors tas

skamba labai keistai, bet tai
yra tikra tiesa, kad Rusija,
suskurdusi, bėda ir plika Rusi-
ja pergyvena ekonominį krizį
pagimdytą perdidelio daugio
daiktų. Rasytojas laikrašty
"Ek. Zizn" šių metų 72 num.
sako, kad Užsienio Prekybos
Komisariatas turėjo atsimesti
nuo užsakyto šešių vagonų
prekių užsiskyti pas Ložės
fabrikantus delto, kad sovieti-
nė valdžia neturi kur dėti savo
fabrikatų sukrautų valdžios
magazinuose, kuriems nėra pir-
kėjų. Tas pats yra su kitais
gaminiais gaminamais Rusijoj.
Tas pats laikraštis "Ek. Zizn"
už kovą 30 d. praneša mums,
kad paskutinė mugė buvusi
Maskvoj įrodė, kad įvairūs
"trusiai" ir "Sovnarchošo"
("Visuomenės ekonomijos so-
vieto") prekybos skyriai — ne
tik Maskvoj ir Petrograde, o ir
visoj Rusijoj — turi prekių
šimtą kartų daugiau negu yra
reikalaujama. "Visa tai paro-
do, kad nubiedėjusioj Rusijoj
yra ne kas kitiems, kaip per di-
delio daugio daiktų krizis", sa-
ko tasai laikraštis.

Taigi, kaip tas yra, kad Ru-
sija, kuri yra taip baisiai rei-
kalinga visų tų gaminių, yra
priversta uždaryti savo dirbt-
vius delto, kad tų prekių yra
per daug pagaminta? Atsaky-
mas yra toks: Rusijos gyven-
tojai yra tokie biedni, kad jie
neturi kuo nusipirkti net ir
reikalingiausių gyvenimui daik-
tų. Tas pats laikraštis ap-
skaičiavo, kad kur prieš karą
kiekvienas rusas kaimietis vi-
dutinai išleisdavo 22 rub. ir 43
kap., tai 1920 m. jis išleido tik
3 rub. ir 41 kap. Rusų kaimie-
čio perkamoji įjėga, kaip ma-
tom, dabar yra septynis kar-
tus mažesnė, negu ji buvo prieš
karą. Arba, 1914 m. rusas
kaimietis išleido 9 rub. ir 19
kap. drabužiams, avalinei ir
skalbiniams, o 1920 m. tik 69
kapeikas.

Paskutiniaisiais metais padėtis
dar pablogėjo. Ne tik Rusi-
jos žmonės yra subiednėję.
Maskvos "Pravda" už balan-
džio 6 d. sako mums, kad rusų
valdžia nei kiek nėra turtinges-
nė už savo žmones. Rusija
yra baisiai reikalinga vaistų,
bet taip vadinamas "Farma-
trust" (vaistų trustas), neturi
kur iškišti daiktų sukrautų sa-
vo magazinuose, nes Viešos
Sveikatos Komisariatas neturi
pinigių tiems vaistams nupirkti.
"Farmatrusto" magazinai
yra kimšte prikimšti prekių,
žodis žodis sako pranešimas
"Pravdoje" už bal. 6 d.

Rusijos žmonių subiednėji-
mas prasidėjo ne nuo bloka-
dos ir kišimų, o tasyk, kai
rusų kaimiečiai paliovė dirbti
savo laukus, kad išvengus bol-
ševistinių revoliucijų. Anot
"Ek. Zizn" skaitmenų, tik 82
nuoš. visų žemių, kurios buvo
dirbama 1916 m., buvo užšęta
1919 m.; 1920 m. šitas skait-
muo nupulė iki 69 nuoš. Se-
kamieji metai bus dar biednes-

ni, nes kaimiečiai daugelyje
gubernijų ne tik sėklą suval-
gė, o ir savo gyvulių išplovė.
Yra apskaitoma, kad visa ru-
sų kaimiečių perkamoji įjėga
ateinančiais metais nebus di-
desnė kaip 100 milijonų auksi-
nių rublių, o miestų gyventojų
perkamoji įjėga nebus verta
nei kalbėti. Prie tokių sąlygų
prekės pagamintos dirbtuvėse
tikrai turės pūti magazinuose.

Todel skaitytojai gali buti
aišku, kad dabar Rusijoje nėra
ypatingo reikalo naujoms
drabužių dirbtuvėms steigti.
Rusijos žmonės yra biedni ir
suvargę delto, kad rusų žem-
dirbystinė ekonomija ir ukis
yra visai sunaikinta. Be to,
rusų pramonės negalima bus
plėsti net jei ir būtų kam pir-
kti, nes susisiekimas visai yra
sunaikintas. Anot to paties
bolševikų organo, visai vidu-
rinės Rusijos, šiaurinės srities
ir Uralo apskričio pramonei
baisiai truksta anglų. Tuo
tarpu 100 milijonų pudų anglų
skvojo ir daiktams, kuriuos ji
dines del riedamosios medžiagos
trukumo negalima jų išvežti.
Murmanske taipgi yra 10,000
tonų anglų Užsienio Prekybos
Komisariato nupirktų, kurių ne-
galima nugabenti Petrogradan,
nes Murmansko geležinkelis maž-
nes visai neveikia. Delei to dau-
gelis Petrogrado dirbtuvių teko
uždaryti. Petrogrado laikraš-
tis "Krasnaja Gazeta" už ko-
vo 13 d. sako, kad valdžia lei-
do "Donbas'ui" (Doneco basei-
no anglies pramonės adminis-
tracijai) vežti anglis užsienin,
o Petrogrado dirbtuvės tegul
palaukia anglių iš Murmansko,
ar iš vakarų Europos. Sovieti-
nės valdžios mato mažiaus
sunkenybės pasiūti anglis,
pav, iš Ekaterinoslavo į Angli-
ją, ar Ameriką, kaip į Petro-
gradą.

Mes galėtume pristati daug
daugiau pavyzdžių šito stebė-
tino, anot Hillmano, sovietinės
valdžios "pajieggumo", bet ma-
nom, kad šitų augščiau pristytų
pavyzdžių užteks tam įkad i-
tikinti kiekvieną, kad pirmiau-
sia—Rusija dabartiniu laiku
reikalauja ne naujų fabrikų, o
savo žemdirbystės ekonomiją
pagerinti ir kad tik rusų kai-
miečiams išdirbus ir įsėjus sa-
vo laukus gali buti kalba apie
dirbtuves Rusijoje; antra rusų
prekybai ir pramonei reikalin-
giausias daiktas tai transpor-
tacijos remontavimas; ir ga-
liaus visų svarbiausias dalykas
tai panaikinimas komunistinės
diktatūros su jos netikusia
biurokratija, kuri pančioja Ru-
sijos ekonominį gyvenimą ir
smaugia Rusijos žmonių veik-
lumą ir energiją.

Neseniai vienas sovietinis
ekonomininkas pavarde Eis-
montas patarė planą skatinan-
tį išvežti rusų dirbtuvių gami-
nius, ypatinai į tokias šalis
kaip Lietuva, Estonija, Latvija
ir kitas buvusias Rusijos dalis.
Bet yra aišku, kad tokioj šaly
kaip Rusija, kuri yra žemdir-

bystinė šalis, dirbtuvių dirbi-
niai galima išvežti tik su tie-
sia finansine valdžios pagalba.
Finansinis sovietinio režimo
subiednėjimas padaro tokį pla-
ną visai negalimu. Rusija ne-
gali konkuruoti su Vokietija
ar Anglija gaminių pigumu.
Dabar Rusijoje viskas yra
brangiau negu kur kitur—vis-
kas, išskyrus darbininkus ir
darbininkų algas šiandien yra
žemesnė negu buvo aršiausiais
carų laikais.

Todel į planą atidaryti dirbt-
tuves Rusijoj Amerikos dirbi-
ninkų pinigais negalima rimtai
žiūrėti. Rusijos žmonės ma-
žiaus už viską reikalingi naujų
drabužių dirbtuvių, Amerikos
"koncesininkų" dirbtuvė galų
gale turės grūti spaudžiama
tų pačių ekonominių dėsnų,
kurie spaudžia kitas dirbtuves
Rusijoje. Jai taip pat pareis su-
sidurti su mašinų, nedarytos
medžiagos, apšvietimo ir apšil-
dymo trukumu kaip ir kitoms
dirbtuvėms Petrograde ir Ma-
skvoj ir daiktams, kuriuos ji
gali pagaminti, teks susitikti
su tuom patim likimu, su ku-
riuo susitinka kiti gaminiai
gaminami kitose rusų drabu-
žių dirbtuvėse. Ar gal ponas
Hillman tikisi pagaminti dra-
bužius taip pigiai—pasinaudo-
damas "geležine disciplina",
randama rusų dirbtuvėse —
kad galima bus gabenti juos į
Ameriką?

Gal but apsimoka Amalgam-
teitų unijos nariams praleisti
kelis tuksantčius dolerių to-
kiam didelią svarbiam išban-
dymui — ypatinai po to, kaip
Radek pats pareiškė neseniai,
kad tai yra vienintelis budas
išgelbėti Rusiją nuo visiško su-
smukimo. Mes manom, kad
Amalgamteitų unijos nariai ži-
no kas jiems gera, o kas bloga
daug geriau negu kas nors pa-
šalinui. Bet ar tas yra tik su-
puolimas, kad nei viena kita
darbininkų organizacija visam
pasauli nesugalvojo plano gel-
bėti rusams tokiu didžiuliu
versliniu budu ir tuo patim
laiku saugoti savo pačių orga-
nizacijos reikalus? Kodėl an-
glų, vokiečių, francuzų, italų
ir kitų amatinių unijų vadai
yra tokie šalti šitoms Maskvos
ir Trečiojo Internacionalo siu-
lomoms "auksinėms koncesi-
joms"? Ar tai delto, kad jie
baisiai nepribrendę, ar kad ne-
gana klasiniai samoningi?

Išaiškinkite tą kaip sau no-
rit; matyt kas nors yra blogo
tame.

—N. D. Shub, laik. "Justice".

LENKŲ KONSULĄ IŠRINKO
SENATAN.

Sigmund Nowicki, generali-
nis lenkų konsulas Chicagoj,
tapo išrinktas Lenkijos sena-
tan pereinoto sekmadienio rinki-
nimuose. Jis mano išvažiuoti
Lenkijon už kelių savaičių.
Naujas konsulas dar nepaskir-
tas.

Del Lietuvos Piliiečių Registracijos

	Taip	Ne
1. Ar Tamsta pritarti tam Lietuvos įstatymui, kad visi Ame-
rikoj gyvenantieji Lietuvos piliiečiai turi įsiregistruoti Lie-
tuvos Atstovybėje arba josios įgaliotosiose įstaigose ligi šių
metų gruodžio 22 dienos?	☐	☐
2. Ar Tamsta pritarti tam Lietuvos įstatymui, kad gyvenan-
tieji Amerikoje Lietuvos piliiečiai, kurie neįsiregistruos ligi
gruodžio 22 d. šių metų, neteks pilietybės teisių Lietuvoje?	☐	☐
3. Ar Tamsta pritarti tam Lietuvos Atstovybės Washingtone
įsakymui, kad visi Lietuvos piliiečiai, gyvenantieji Ameri-
koje, įsiregistruodami turi išsimti pasus ir užsimokėti po
\$10, o paskui kasmet atnaujinti pasus, užsimokant po \$5?	☐	☐
4. Ar Tamsta laikai teisingu tokį Lietuvos pilietybės įstaty-
mą, kuris visus Lietuvoje gimusius žmones, bet išimtu-
sius pilietybės popierias Amerikos Jungtinėse Valstijose,
išmeta iš Lietuvos piliiečių skaičiaus?	☐	☐
5. Ar Tamsta manai esant reikalinga kreiptis į Lietuvos Sei-
mą ir reikalauti, kad aukščiau paminėti įstatymai ir
patvarkymai būtų atšaukti arba pakeisti?	☐	☐

Balsuotojo
Vardas-Pavardė

Adresas

PHYSICIAN IR SURGEON
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.
Ned. 9 iki 11 ryto
Tel. Boulevard 5913

Chicagos Žinios

(Seka nuo 5-to pusl.)

ant antro aukšto ir pirmo galeis priartino prie durų 113 kambario. Visi detektyvai kartu puolė į kambarį. Kambariai sedėjo ir rūkė cigarečių. Myers, šerifas iš Freeport, Ill. Kaž kas iškrito šposą.

PAVOGĖ DU AUTOMOBILIŲ.

Užvakar Chicagoy banditai pavogė du automobilius. Tą pačią dieną policija surado dešimt pirmiau pavogtų automobilių.

PRAMONIEČIAI NEIŠILEIDŽIA PASALIEČIŲ.

Pramoniečiai (IWW.), kurie dabar laiko, savo konvenciją salėje po nr. 2179 Ogden ave. darbuojasi prie uždarytų durų. Jie atsakė įsileisti pašalinę publiką ir laikraščių korespondentus. Tuo reikalu — įsileisti ar neįsileisti pašaliečių — busias dar vienas balsavimas. Gal vėliau jie ir sutiks įsileisti ne pramoniečius — pašaliečius.

PAPAI KOLEKTA.

Chicagos arcivyskupas George W. Mundelein paskelbė ateinančių sekmadienį, lapkričio 19 d., "šv. Petro skatiko dieną". Tą dieną visose Chicagos Rymo katalikų bažnyčiose busiančios renkamos aukos sušelpimui papos, kurs pasak Mundelein, esąs labai suvargę ir nubiednėjęs. Apart to Mundelein graudena parapijonus duosniai aukauti papai.

UŽMUŠĖ DEL DEGŲKŲ.

Robert Tavemer, 19 metų, susipešė su savo broliu, Kenneth 21 metų, del dėžutės degtųjų. Mušy jaunesniam tapo nulaužtas sprandas, nuo ko jis ir pasimirė Ravenswood ligoninėje. Vyresnysis tapo areštuotas ir uždarytas N. Robey gt. policijos nuovadoj. Jie gyvena 4954 N. Robey gt.

Lietuvių Rateliuose

18-TOS GATVĖS KOLONIJA. Iš Palaimintos Lietuvos vaikimo.

Draugystė Palaimintos Lietuvos laikė mėnesinį susirinkimą sekmadienį, lapkričio 12 d., Malinausko salėj, 1843 So. Halsted gat., Pirmininkas Fr. Bacevičia atidarė susirinkimą. Skaitytas ir priimtas protokolas pereinantis susirinkimo.

Besvarstant Draugystės reikalus prieita prie ne užbaigtų reikalų. Čia pirm. paaiškino, kodėl susirinkimas atvirutėms sušauktas. Diskusuojuant paaiškėjo, kad tarpe D. P. L. narių yra ir tokių, kurie Lietuvos valdžios Amerikos lietuviams teikiamą registracijos įstatymą mažai supranta ir priešinasi protesto rezoliucijai prieš tokį įstatymą. Pavyzdžiui, vienas iš draugų pasiprašęs balso, rėžia spyčią: girdi, kam reikia ty protesto rezoliucijų; kas nori gali registruotis; mes ne vienam negalim to užginti ne

priversti. Draugai Fr. Mikliūnui paaiškinus, kad ir išnešus protesto rezoliuciją, kas norės tas vis tiek galės registruotis ir Lietuvos valdžiai mokėti dešimkes ir penkines, tuo diskusija ir išsibaigė. Bet balsavimas parodė, kad didelė didžiama reikalauja protesto rezoliucijos. Į rezoliucijos komisią išrinkta S. Venckus, Ig. Žilinskas ir J. Jackus. Kadangi Ig. Žilinskas eina nut. rašt. pareigas, ir negalėjo apeleisti savo vietos, tai susirinkimas pilnai įgaliojo komisiją rezoliuciją pagaminti paskiau, švelnios formoj ir nelaukiant sekančio susirinkimo pasiūsti su komisijos ir valdybos parašais į Kauną Lietuvos valdžiai, į Washingtoną Lietuvos atstovų bei ir paskelbti laikraščiuose. Taipgi negalima praleisti ne pamėjęs, kad yra draugų, kurie eidami į susirinkimą namie palieka "tvarką" ir paskiau susirinkime, neturėdami "tvarkos", daro betvarę. Pirmininkui mandagiai perspėjus, susirinkimas užsibaigė ramiai. Rezoliucija bus paskelbta vėliau.

—Ig. Žilinskas, raštininkas.

LIETUVIŲ LIUTERONŲ TARPE. (Atsiūsta.)

Retai kada pastebi koki straipsnelį "Naujienose" apie lietuvių liuteronus, del to didžiama mūsų tautiečių mažai apie juos ir nežino. O juk lietuvių liuteronų Chicagoy yra daugiau kaip tukstantis šeimynų.

Nors mes lietuvių liuteronai turime Chicagoy savo parapiją, bet iki šiol neturėjome tinkamo centro, kuris būtų jungęs visus daiktan. Kita syk žinomas lietuvių partiotas kun. J. J. D. Razokas stropiai darbuojas tarp savo žmonių, bet jo gyvenimo sąlygos ir stoka tinkamų vietos, neleido jam daug ką nuveikti. Jo pasidarbavimu buvo įkurta 1918 m. Prusų Lietuvių Taryba, kuri, jam vadovaujant, per porą metų buvo surengus keletą prakalbų. Buvo suaukota \$100, kurie tuojau buvo pasiūsti į Mažąją Lietuvą per Liet. Atstovybę Washingtone; trumpu laiku vėl pasiuntėme \$200 į Tauragę beturčiams ir del kelių nukentėjusiems sušelpiti. Kun. Razokas vedė agitaciją, kad Mažoji (Prusų) Lietuva būtų prijungta prie Didžiosios Lietuvos, taipiau kad dvasiški-ja būtų atskirta nuo valdžios. Prieš savo gyvenimo pabaigą jis buvo pradėjęs leisti lietuvių liuteronų laikraštį "Pasiuntinį", kurio išėjo trys numeriai iki galiaus mirtis atskyrė nuo mus tą stropų ir pasišventusių darbininką. Jam mirus, apmirė ir visi mūsų naudingi darbai. Nebebuvo kam jų vesti.

Po kiek laiko gavome kitą kunigą — nabašinko pusbrolį Joną Razoką, kurs tarnauja mums jau daugiau kaip pusantro metų. Per visą tą laiką mes dirbome, kad įsigijus tinkamą vietą, bažnyčią. Dabar jau ją turime, o turėdami tokį centrą, tikimės galėsiu daugiau naudingų darbų nuveikti. Butų labai malonu, kad kiti mūsų tautiečiai labiau susidomėtų lietuvių liuteronais, arčiau su jais susiartintų, susipažintų su jų siekiniais ir troškimais. Štai ateinančių sekmadienį, lapkr. 19, bus atidarymas naujos mūsų bažnyčios prie 22-ros gatvės ir Irving ave. Pamaldos prasidės 10 val. iš ryto, ir visas apeigas laikys lietuvių kalba kun. E. Kories iš Collinsvilles. Butų malonu, kad ir kiti mūsų tautiečiai ne-liuteronai atsilankytų. Po ceremonijų žemutiniuose rūmuose mūsų moters turės paruošiusis svečiams vaitių — užkandžių ir gėrymų, o paskui bus prakalbės ir šiaip įvairių pamarginimų. Atsilankinsieji mūsų tautiečiai, ypač inteligentai, be užmezgimo artimesnės pažinties galėtų dar sutei-

kti mums naudingų patarimų visuomenės darbu dirbant. 2:30 val. po pietų bus prakalbos vokietų ir anglų kalbomis. Taipiau dainuos du chorai — vyrų ir mišrus. Parap. rašt. M. Nauyok. 3957 S. Rockwell st., Chgo.

Mes laikom pilną eilę importuotų ir naminių plunksnų bei pūkų. Žemiausios kainos mieste. Prašom ateiti pasižiūrėti. Mes taipgi atnaujinam ir garų išvalom senas plunksnas vidutinėmis kainomis. Prieglaives padarom užsisakymu. SUPERIOR FEATHER & DOWN CO., 1833 So. Halsted St.

Pranešimai

Lietuvių Moterų Pasa. Kliubas rengia didelį maskinį balių, kuris bus šeštadienį lapkričio 18 d., 1922, Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted St., 7 val. vakarą. Bus duodama daug dovanų, pirmą dovaną pinigais. Kviečia Komitetas.

Lietuvių švietimo Draugijos vakaras įvyks penktadienį, lapkričio 17 d., 7:30 val. vak., Meladio svet., 2342 W. 23rd Pl. Vakaro programos susideda iš kalbų ir muzikos. Dainuos "Pirmyn" mišrus choras p. Sarpaliui vadovaujant. Bus taipgi ir krutoni pavelsiai rodomi. Įžanga dykai. Kviečia Komitetas.

A. L. T. Sandaros 77 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 17 d., 8 val. vak., J. Ežerskio svet., 4600 S. Paulina gat. Visi nariai privalo susirinkti laiku, nes turim daug svarbių dalykų aptarti. J. Vaisvilas, Sekret.

Naujo Mišraus Choro repeticija įvyks penktadienį, lapkričio 17, Raymond Chapel svet., 816 W. 31st St., 8 v. v. Kurie esate pasidėję imti lavinis dainuoti, būtinai ateiškite. Vėliau nutarsime kuriais vakarais turėsime repeticijas. — Organizatorius.

North Side. — Lietuvių Politinis Kliubas rengia prakalbą penktadienį, lapkr. 17, 7:30 v. v., bažnytinėje salėj. Bus garsūs kalbėtojai. Įžanga dykai. — Komitetas.

Naujienu Ekursija!

Kurie manote važiuoti ant Kalėdų Lietuvon, privalote nevilkinant nusiimti savo paveikslus ir ateiti į Naujienu ofisą, kad išpildyti aplikacijas del pasporto.

Ekursantai išvažiuos iš Chicagos 10 dieną Gruodžio, tad laikas trumpas, o reikalų atlikti yra gana daug.

Naujienu laivakorčių skyrius jum pagelbės visame veltui.

Kurie jau išpildė aplikacijas del pasporto, pasistengkite gauti nuo darbdavių palidijimus apie savo uždarbį, už 1919-1920-1921-1922 metus, o mes pagelbėsime gauti clearing popieras.

Atidai norinčių atsikviesti gimines iš Lietuvos

Naujienu Pinigų Siuntimo ir Laivakorčių Skyriaus vedėjas A. Ripkevičia važiuoja Lietuvon su Naujienu Ekursija 13 d. gruodžio, kai po palydovas važiuojančių Lietuvon. Tad grįždamas iš Lietuvos žada atsivešti tuos, kuriems laivakortės yra išsiųstos per Naujienas.

Todel, kurie manote kvieisti savo artimus gimines ir norite, kad patyręs palydovas palengvintų jų kelionę, atsilankykite į Naujienu ofisą, kad iš kalno būtų galima prirengti reikalingus dokumentus.

APSIVEDIMUI

PAJIESKAU inteligentiškos merginos apsivedimui, turi mokėti rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai. Kad ir biedna, bet išmintinga, nesenesnė kaip 27 metų. Aš esu 31 metų, turiu savo biznį esu valkinas. Meldžiu atsiųskite per laišką lietuviškai. J. C. K., 1739 So. Halsted St., Chicago.

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS KAMBARYS Bridgeporto apilinkėj; butų geistina, kad gspadinė pagamintu vakariene. Atsiųskite: 1739 S. Halsted St. Box 158

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARYS ANT RENDOS VAIKINAI, su valgiu ar be valgio. Naujos mados, naujas namas, garu apšildomas. Atsiųskite: 3324 N. Springfield Ave., Chicago Netoli Milwaukee Ave., 1-mos lubos

KAMBARYS MERGINAI, kuri myli gyventi gražioj vietoj, apšildomas, elektros šviesa, maudynė, su valgiu ar be valgio. Galima ateiti dieną ar vakare, 3 lubos, 2538 S. Crawford Ave.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGŲ DENGĖJAI Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantuojami, \$4.00. Automobilių trokų patarnavimas visoj Chicagoy ir apilinkėj. Isteigta 34 metal. Didžiausias ir geriausias įrengtas stogų dengimo jadas Chicagoy. Tiktai patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi Skyriai.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

JIESKAU moters prižiūrėjimui mano 5 metų mergaitės. Gali atsiųskite jauna pora, kur pati neina į darbą. Duosiu kambarį už tą patarnavimą. Atsiųskite 3630 S. Union Ave. 1 pagyvenimas nuo pryškio.

REIKALAUJAMA INDU plovėjos. \$14.00 į savaitę, 6 dienos. 4153 S. Halsted St.

REIKALAUJAMA MERGINA prie namų darbo, prityrusi su palidymu. Atsiųskite: 833 S. Marshfield Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

LEBERIŲ reikia prie vežimų ir mašinų darbo ir pagelbininkų, nereikalingas patyrimas, nuo šitukių, kaip išmoksitė. Ateikit prisirengę dirbti.

ACME STEEL GOODS, 135th St. & E. C. Tracks, Riverdale, Ill.

VYRŲ Reikalaujama kiauulių skerdėjų ir darinėtojų, taipgi prityrusių pakaušės darbininkų. Geras mokesnis, nuolatinis darbas. WESTERN PACKING & PROVISION CO., 3854 So. Morgan St.

PAJIESKAU BUČERIO, kuris moka savo darbą. Atsiųskite: 2136 S. Halsted St.

REIKALAUJAMA LANGŲ plovėjų. Atsiųskite: CHICAGO WINDOW CLEANING CO., 62 W. Washington St., Room 21

REIKALAUJAMA 4 darbininkų prie darbo viduj. Atsiųskite: WARSHAWSKY & CO., 1915 S. State St.

REIKALAUJAMA DARBININKŲ druska senti. 40c į valandą. 9 ir 10 valandų į dieną, nuolatinis darbas. MORTON SALT DOCKS, East South Water St. Ties pavandene.

REIKALAUJAMA SKRYNdirbių, nuolatinis darbas, geriausias mokesnis, geros darbo sąlygos. Kreiptis. DAVIS PHONOGRAPH CO., 6109 S. May St.

REIKALAUJAMA PRITYrusių pavyzdinių drabužių siuvėjų ir kraštų sagstytojų prie švarkų ir garnitūrų moterims. PERCIVAL B. PALMER & CO 367 W. Adams St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALAUJAMA vyrų; nuolatinis darbas. GREAT NORTHERN CHAIR CO., 2500 Ogden Ave.

REIKALAUJAMA TEKINTOjų ir gludintojų. Atsiųskite pas: ARNOLD SCHWINN, 1718 N. Kildare Ave.

Reikia -

Vyrų prie medžio tekinamų mašinų, mokesnis nuo valandų besimokinantiems. Prityrusiems nuo šmotų. Valandos nuo 7 iki 5. Šeštadieniais iki pietų.

THE WASHBURN CO., 6102-6130 So. LaSalle St.

Reikia --

Vyrų prie lentų. Nuolatinis darbas, \$4.00 į dieną.

DAVID G. MAXWELL, 44ta gat. ir S. Racine Ave. Union Stock Yards.

REIKALAUJAMA ŽIRKLININKO ir padėjėjų sengeležių kieme. A. LEVINE & CO., 1475 S. State St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliuonas, geroj vietoj. Parduosiu pigiai. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos.

Atsiųskite: 3759 Wallace St., Chicago.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROsernė visokių tautų apgyventojų, pigi randa, lyssas šešiemis metams su kambariais pagyvenimui, biznis senas. Kam reikalingas toks biznis tegul atsiliepa. 5744 So. Union Ave. Tel. Englewood 1430.

PARDAVIMUI CIGARŲ, SALDAI-nių, minkštų gėrimų, arba sodos, ir visokių smulkmenų krautuvė. Lietuvių apgyventa, labai gera proga neturėjusiam biznio. Aš išmoksisiu. Atsiųskite: 2012 So. Peoria St.

PARDAVIMUI SALIUNas. Biznis senas ir geras. Vienas ant 4 gatvių kam-pų. 3200 Federal St.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROsernė Brighton Parke, biznis senas ir gerai išdirbtas, visokių tautų apgyventojų, parduosiu pigiai. Atsiųskite į Brighton Parko Naujienu Skyrių. 4138 Archer Ave.

PARDAVIMUI KEPYKLA IR UŽkandžių kambarys su Midldby keptuve. Aštuoni metal šitų vietoj, vertas geras, savininko sveikata prašta. Lyssas dar 5 metams, parduos už \$2,500.

BUK PATS bossas ir pats darbininkas, automobilijų mechanikas, nusipirk garžą biznį. Pusė, ar visas biznis gerai išdirbtas, parduosiu labai pigiai. Geistina butų, kad norėtų taisyti automobilius. Nemokanti galiu pramokinti. Paklauskite "Naujienu" ofise Num. 157.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI MOKYKLų reikmenis ir notion stock, priešais mokyklą, biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo liga. 4544 So. Wood St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI SKAN-eskonių ir smulkių valgomų daiktų krautuvė. 4 kambariai užpakaly, 3 metams lyssas. Isteigta 15 metų. 1848 W. 63rd St. Southsidėj.

PARDAVIMUI SALIUNas geroj vietoj, per 3 blokus nėra kito saliuono. Parduosiu pigiai. Priežastis pardavimo nesutikimas partnerių. Kreipkitės — 5266 So. Federal St.

TIK \$350.00. Labai tinkama gabiai moteriai grosernė su pragyvenimui ir rakandais sykiu. Randa \$25.00 į mėnesį, lyssas galima gauti kaip ilgai nori. Skubink, nes rytoj bus parduota. Ateik 3214 So. Halsted St., 2 lubos, klausk Mitchell ar Bružas.

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GROsernė, randasi geroj vietoj, visokių tautų apgyventojų. Biznis nuo seniai išdirbtas. Parduosiu pigiai. Atsiųskite: 3840 S. Albany Ave.

RAKANDAI

TURI BUTI PARDUOTA TUojaus sykiu, ar po vieną vėliausios mados rakandai 6 kambariams už kiekvieną vidutiniską pasiulymą. Taipgi gražūs Grojklis Pianos su Ukelele prietaisu, rutuliai ir 10 metų garantija, ir dviguba sprendžina fonografas su rekordais ir deimantine adata. Neprašė šito didelio pigumo, viskas nauja ir galima užduoti pusę pinigų. Ateik tuojaus.

1922 So. Kedzie Ave.

PARDUODU 4 KAMBARIŲ RAKANDUS pigiai, nes noriu apeleisti šį mdesta. Atsiųskite: 1916 S. Union Ave. Galima matyti po 6 v. v. Subatoj po pietų ir nedėlioj visą dieną.

TUR BUTI PARDUOTA ŠI MENE-si numažinta kaina, 7 kambarių rakandai, veluro gyvenamojo kambario eilė, valakiško riešuto valgomojo kambario eilė, 2 valakiško riešuto miegamojo eilės. Davenportinis stalas, 3 dideli kaurai, 2 aslinės žibyklos, skaitmenų žibykla, taipgi stalinė žibykla. Gražūs grojklis pianos su ukelele, įtaisymu, indai, užlaidos, frankos, ir tt. Parduos pigiai perkant tuojaus. Parduos šmotais.

1211 W. Garfield Blvd. Tel. Wentworth 1017.

PARDAVIMUI 4 KAMBARIŲ rakandai geram stovy, labai pigiai. Pamatyt galima ketverge lapkr. 16 d. nuo 6 iki 9 vak. 556 W. 31st St. 3 lubos

NAMAI-ŽEME

PARDAVIMUI ARBA MAINYMI. Bevelk naujas murinis namas 2-lyj pagyvenimui, po 6 kambarius; elektra, maudynės, aukštas cementotas sklepas, visur kieti medžio trimingai, garu apšildoma abudu flatu, lotas 87x125, garažas vienai mašinai, rendos \$97.00 į mėnesį, anglų neteikia duoti. Mainysiu ant mažesnio namo, loto, automobilio, arba kokio biznio.

F. J. SZEMET & CO., 4180 Archer Ave. Tel. Lafayette 6824

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

KAS TURIT \$8000.00? TAI NEREIKIA APOJ DIRBT, GALIT IŠSITO NAMO PRAGYVENTI.

Pardavinai 6 pagyvenimams naujas murinis namas. 6 pagyvenimai po 6 kambarius, 1 penkis kambariais ir pagyvenimas beizmantas džianitorui; visi geriausi įtaisymai sulig šios mados; namas randasi geriausioj vietoj Southsidėj tarp 63 ir bulvaro arti Halsted St., geriausia transportacija Chicagoj. Kaina tik \$25,000; įmokėt reikia \$8000.00, o kiti ant morgiolo palieka. Randos neša \$421.00 į mėnesį, per metus gausite \$5050.00. Tik pamislyk savo galvoj gerai ir išsikuok, kad namas išmokės visus ekspensus ir procenta morgiolių ir juų pinigų taippat 6 nuomintį kadangi banke gautat tik 3 nuomintį ir tai dar palieka 2000.00 dolerių per metus kieniuje už dyką. Šito pardavimo priežastis labai svarbi: savininkas turi būtinai parduoti šia savaitę. Tas namas vertas yra \$30,000 vidury nakties; atėję pamatysit savo akimis, kad teisybė yra. Kreipkitės pas: J. NAMON, 808 W. 33 Place, arti Halsted St.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.

PARDAVIMUI. Savininkas parduoda 2 lotus, puikų kampą 59x125 pėdų, pietvakarinis kampas 72 gatvės ir Washtenaw Ave.; šrutynės, vanduo ir šaligatvis ištaisyta ir apmokėta; parduoda už \$850.00. C. Brandon, savininkas, 906 W. 51 Pl.